

Rdeča nit

France
Kosmač

NA MAJSKEM
VRHU

O zemeljska krogla, na vsakem kraju
tvoje brezmejne površine,
v vsakem cvetu, v vsakem kamnu,
v vsakem grozdu, v vsakem vzdihu
je včasih središče vsega,
tudi na tej travi, na tej ilovici,
napojeni s krvjo in znojem —
na Majskem vrhu.

Hram pozdravlja hram, beli
zelenega, zeleni modrega,
vsi pa, ki sije skozi umazani kristal
ila, pozdravljajo sonce na dimniku v dalji.
Prepeljimo se z vetrom skozi jagnedi
in obletele trte, smuknimo z njim
skozi nihajoči pehar brez dna —
do rumenega storža koruze v razoru.

Hrami in jagnedi, ozka pota in viseče
trate, kokoši in deca med zadnjimi
jagodami na brajdah, nenadni tenki curki
dežja za ovratniki in nad kapnicami,

vse se brezimno ljubi in z okorno
milino in spet in spet se čez sinji svod
svetijo srebrne sledi neslišnega
leta reaktivnih letal.

Tukaj se radi zbiramo, z debelimi jeziki
v ustih obstojimo sredi hladne kleti,
glasimo se vseprek in si podarjamo
mnogo smehljajev in pomenov,
sanje in slutnje pršijo
med nami, kot vinske in deževne kaplje,
vse se sramežljivo dotika vsega —
ko na risbi davno umrlega otroka.

O zemeljska krogla, na vsakem kraju
tvoje brezmejne površine,
v vsakem cvetu, v vsakem kamnu,
v vsakem grozdu, v vsakem vzdihu
je včasih središče vsega,
tudi na tej travi, na tej ilovici,
napolnjeni s krvjo in znojem —
na Majskem vrhu.

SKOZI ZMAJE
IN KLOPOTAČE

Pretikamo se skozi zmaje in klopotače,
po opuščenih kristalnih poteh
odsluženih robotov neke drugačne
prihodnosti, med ščavjem
in drstenjem, skozi prasketanje
nevidnih in neslišnih isker.
Vsi tega ne vidite in ne uživajte v absurdnem
in vsega tega ne morete slišati —
ko pa se ne morete niti s slutnjo dotakniti
globokega monologa navadnega psa!

Še mi je pripovedoval s pogledi
in pantomimo členastih, dolgih,
spreminjastih prstov, kažoč na dišave
med rožami in na lice svetlobe
med nihajočimi vejami in na ornamente
v progasti koži zebre in v kožuhu tigra,
hitečega skozi nabiti vzduh med peščinami

in nazadnje na stotine oči, ki se selijo
iz filmov in drugih televditorijev
v magnetno polje pod mojim čelom.

SNEGULJČICA Oblečeno v meglico jutra,
odeto v opojni ozon
nenadoma vidim Sneguljčico,
ko stopi na moj balkon.
Izza mehke snežne stene
segajo k meni roke njene.

Ne vem več ali sem deček
zorečih petnajstih let
ali pa sem že pred stotimi
leti prišel na svet.

Nenadoma bela mladenka
prijazno dvigne roko v slovo
in v temno planino pred mano
izgine z zameti in z nočjo.

Ali šepeče ona ali je zganil nazadnje
beli breg svoje ustne hladne?
Ob letu, obljublja glas, s prvim snegom
Sneguljčica pride te obiskat,
ob letu, šepeče glas, zopet pride
pozidat svoj kristalni grad.

Odslej bom ugibal, če le v sanjah
ali samo med spomini živi,
odslej bom premišljal — mogoče
so se v belem utrudile moje oči.

POETIKA 1 Pred soncem so smuknile v veje
usnule studenčast sen
po modi so se oblekle
v zelenkast puhast sneg

plesnijo sončne senožeti
črni songi sončnic gore
siničkam sanje posneti
v sinji senci vise

sloni neveste dneva
sine čista snemalna stran
snov sanja sen seva
slina presnavlja okus je slan

POETIKA 2 Mislite si da pišem kar pišem hkrati
od spodaj navzgor in od desne proti levi
zraven si še predstavljajte da pišem
hkrati tudi v globino pa tudi tako da
je mogoče izrezati vsako črko posebej
in jo pomešati med ostale kot izžrebano
srečko v klobuku ali kot bonbone v vrečki
Emone zatem pa si zamislite da je o prostem
času tako naravno če razpostavite črke po
svoje na travo ali na ponjavo ali na kako
klop ali ploščato glavo zatem pa če ste
utrjeni kar lepo zaspite javilo se je
nekaj črk in besed ki jih lahko če vas je
volja sanjate ali sploh prezrete če pa ste
jih že izrezali iz škandalozne rubrike
počakate na apetit na veter ali na ogenj
in jih pojedete ali vržete v smeri rodovitne
zemlje ali v brezbrežja vašega spomina ne
domišljam si da sem prispeval kaj bistvenega
k vašemu standardu ali imaginaciji toda
prosim vas kakšna je razlika med črko ki jo
zapišeš na gladino bistrega studenca in med
tisto ki si jo vrgel v veter in je tiskanje
poravnala sindikalna organizacija mednarodne
hidrocentrale povejte zaboga kakšna neki je
razlika med isto črko

POETIKA 3 Dol in gor, pozor, upor, vdor, zbor, govor.
Naj se zberejo vsi aji in beji in ceji
in tako do konca abecede
in vse abecede, žive in mrtve,
vse možne, hkratne in obratne —
in naj jedo iz iste sklede.

Nato naj se javijo vsi zvoki,
po dva in tri, po vrsti in na vse načine,
tihi in tenki, slišni in neslišni in naj pójejo

in naj se razlegajo in derejo kot zverine,
vsi enooki, triroki, nizki in sloki —
z očeti, materami in otroki.

Čeznje naj posije mavrica na poti domov,
mavrica v blisku in gromu,
mavrica brez konca, mavrica v službi
in na oddihu, na toplem in na prepihu.
Vse mavrice naj si podajo roke svojih pramenov,
mavrice srečne, nesrečne, na bolhah, na slonu.

Spregovorijo kristali in koralni in vsi materiali,
glasijo se vsi glasovi, vsak zase in vsak posebej,
vsi skupaj, v redu in brez reda, v variacijah,
v edino možnih in ostalih kombinacijah.
Vsi prijemi in sistemi se odhajajo solit —
in po labirintih se sama išče RDEČA NIT.

VARIACIJA NA ZNANO TEMO

V jesenskem listju odeva se v rumeno,
pozimi — bel se ženi z belo ženo.
A ko preženem ga na drevo,
nas z veje črne gleda črn — črnò.
Spodžagamo mu vejo, ki na njej sedi —
na tléh se že spodžagano drži.
Nastavimo mu vedro rdeče barve,
rešuje se še rdeč, a sredi trave
se ujame spet na noge ves zelen
in v nas srepi kot pravi, mali lev.
Spet se mu lepijo na jezik impulzivni —
brezskrbni, lepi žužki in murenčki naivni.
Kdor ni še uganil, kje živi ta spak,
naj zmisli: to je naših dni junak.

P. S.

Ne sumite, da v ta opis kameleona
me sili le politični navdih.

Potem bi rajši delal muhe iz slona
(pavliha; spet za kameleona?) —
gre mi le za koristen, zdrav prepih!
Tiskarji, z mano boste uganili pravo,
če tiskate vsak verz z drugačno barvo!